

Ćwiczenia usprawniające analizator słuchowy

Analizator słuchowy zbudowany jest z receptora, drogi dośrodkowej – słuchowej i ośrodka słuchowego w korze mózgowej. Analizator ten służy do odbioru bodźców słuchowych, w tym dźwięków mowy, ich spostrzegania, zapamiętywania. Uczestniczy w porozumiewaniu się za pomocą mowy. Wraz z innymi analizatorami stanowi neurofizjologiczną podstawę procesów czytania i pisania.

Odgrywa w uczeniu się tych czynności zasadniczą rolę ze względu na zaangażowanie w nich:

- słuchu fonemowego, czyli zdolności różnicowania głosek, dzięki dokonywaniu analizy dźwięków mowy i odróżniania ich.
- umiejętności fonologicznych w zakresie operowania częstkami fonologicznymi, takimi jak głoski, sylaby, logotomy.

Prawidłowe różnicowanie i rozpoznawanie dźwięków mowy (słuch fonemowy) oraz dobrze wykształcone umiejętności fonologiczne są podstawą bezbłędnego zapisywania i czytania nowych wyrazów, a następnie łączenia ich w zdania i tekst.

Analiza głoskowa – umiejętność rozkładania słów na poszczególne elementy składowe – głoski, które odpowiadają fonemom (najmniejszym częstkom języka).

Analiza sylabowa – umiejętność rozkładania słów na sylaby.

Kształtowanie wrażliwości słuchowej:

- odtwarzanie struktur dźwiękowych: wystukiwanie rytmu klockiem, na bębnie, graficzne odtworzenie rytmu za pomocą kresek, kółek;
- różnicowanie dźwięków: ich długości, wysokości, głośności;
- rozpoznawanie różnych dźwięków z otoczenia: odgłosów z ulicy, sygnałów pojazdów, głosów ptaków, zwierząt np. „Odgłosy”, pocierania o różne przedmioty, rozpoznawanie rzeczy zamkniętych w pudełku poprzez potrząsanie nimi, odgłosów wydawanych przez upadające, uderzające lub pocierane o siebie przedmioty np. klucz, klocek, przesypywanie substancji np. piasek, groch, fasola;
- zastępowanie poleceń słownych przez sygnały dźwiękowe lub zestaw dźwięków; rozpoznawanie głosu i źródła dźwięku – miejsca, kierunku, ilości dźwięków np. szukanie ukrytego budzika, radia, stukanie do drzwi np. „Kto powiedział dzień dobry?”;
- rozpoznawanie osób po głosie;
- rozpoznawanie i różnicowanie dźwięków różnych instrumentów muzycznych;
- zabawy w szukanie rymów.

Analiza i synteza słuchowa wyrazów:

- dzielenie zdań na wyrazy, przeliczanie wyrazów w zdaniu;
- kończenie rozpoczętych zdań;
- śpiewanie wyrazów;
- rozpoznawanie wyrazów wypowiedzianych sylabami;
- kończenie wyrazów zaczynających się daną sylabą;
- podział wyrazów na sylaby;
- określanie pozycji danej sylaby w wyrazie;
- liczenie sylab połączone z klaskaniem, tupaniem i innymi ruchami;
- wyodrębnianie miejsca sylaby w wyrazie;
- układanie wyrazów z głosek;
- wyodrębnianie głosek w nagłosie, śródgłosie, wygłosie;
- układanie wyrazów z daną głoską;
- wyodrębnianie głosek w wyrazach;
- tworzenie wyrazów z ostatnich głosek demonstrowanych obrazków;
- dobieranie obrazków, których nazwy rozpoczynają się od danej głoski, kończą się na daną głoskę.

Utrwalanie pamięciowe:

- nauka wierszy, rymowanek;

- powtarzanie krótkich i długich zdań;
- powtarzanie szeregu wyrazów.

Doskonalenie wypowiedzi dzieci:

- utrwalanie poprawnej artykulacji głosek;
- wdrażanie do mowy zdaniowej;
- wzbogacanie czynnego słownika dziecka;
- opowiadanie treści obrazków, historyjek obrazkowych.

Materiał do pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym opracowali koordynatorzy zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej z przedszkoli miejskich w Ostrołęce pod kierunkiem Krystyny Kwiatkowskiej pracownika Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ostrołęce w roku szkolnym 2012/2013:

1. Przedszkole Miejskie Nr 1 – Agata Patyra
2. Przedszkole Miejskie Nr 5 – Marta Sobiech
3. Przedszkole Miejskie Nr 7 – Marzena Sady
4. Przedszkole Miejskie Nr 8 – Iwona Mróz
5. Przedszkole Miejskie Nr 9 – Iwona Laskowska
6. Przedszkole Miejskie Nr 10 – Małgorzata Kaszuba-Lipińska
7. Przedszkole Miejskie Nr 13 – Agata Berkowska
8. Przedszkole Miejskie Nr 15 – Anna Szyjka
9. Przedszkole Miejskie Nr 16 – Jolanta Trawińska
10. Przedszkole Miejskie Nr 17 – Barbara Kilijańska
11. Przedszkole Miejskie Nr 18 – Magdalena Zyśk